

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-133 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-25/341-158
Karar Tarihi : 02.05.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Reşit GÜRPINAR,
Kenan TÜRK, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Osman Tan ÇATALCALI, Nesrin SAĞLAM

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Hasan YILMAZ
(Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa
Gözetimi Genel Müdürlüğü kanalıyla)
Halikent Mahallesi Alpnur Sitesi B8 Daire:1 Isparta

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

- Isparta Lokantacılar Kebapçılar Pastacılar Esnaf Odası
Yayla Mah. 130 Cadde Kat:3 Isparta

- Isparta İlinde Döner Satışı Yapan İşyerleri

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Isparta ilinde döner satışı yapan işyerlerinin anlaşarak tek fiyat uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle; Isparta ilinde döner satışı yapan işyerlerinin anlaşarak tek fiyat uygulamak suretiyle yarım ekmek döneri iki TL'ye sattıkları, bu durumun rekabet ihlaline sebep olduğu ifade edilerek konunun 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi talep edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 02.07.2012 tarih ve 5311 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 01.08.2012 tarih ve 2012-3-133/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 17.04.2013 tarih ve 2012-3-133/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1. Isparta İlinde Döner Satışı Yapan İşyerleri

- (6) Isparta ilinde döner satışı yapan ve halen Isparta Lokantacılar Kebapçılar Pastacılar Esnaf Odası (Esnaf Odası)'na kayıtlı bulunan 193 işyeri bulunmaktadır. Bu işyerlerinin büyük çoğunluğu döner ürününün yanında tost, çiğ köfte, gözleme gibi ürünleri de satışa sunmaktadır.

I.1.2. Lokantacılar Kebapçılar Pastacılar Esnaf Odası (Esnaf Odası)

- (7) Isparta ilindeki pastane, lokanta, kebabçı gibi yerinde tüketim noktalarının kayıtlı olduğu Esnaf Odası, üyelerinin sunduğu mal ve hizmetlere ilişkin tarife belirleme, ürün ve hizmet kalite standartlarının uygulanıp uygulanmadığını denetleme görevlerini yerine getiren bir meslek örgütüdür.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (8) Mevcut dosya kapsamında ilgili pazarın belirlenmesi, dosyada ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceğinden hareketle net bir ilgili ürün pazar tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (9) İlgili coğrafi pazar, "Isparta il merkezi" olarak belirlenmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Öneri Sürecinde Elde Edilen Bulgular

- (10) 07.06.2005 tarih ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu (5362 sayılı Kanun)'nun 62. maddesinde "bu Kanuna tabi esnaf ve sanatkarlarca üretilen mal ve hizmetlerin fiyat tarifeleri, bağlı buldukları odalarca hazırlanır ve odanın mensubu olduğu birlik yönetim kurulu tarafından fiyat tarifesinin sunulmasından sonra otuz gün içinde onaylanır veya reddedilir; onaylanan fiyat tarifesi belediye, mülki amirlik ve ilgili odaya yedi gün içerisinde bildirilir ve bu andan itibaren yürürlüğe girer; *fiyat tarifeleri, uygulanacak azami hadleri gösterir*" hükmü yer almaktadır.
- (11) Aynı Kanununun 12. maddesinde ise oda üyelerince üretilen mal ve hizmetlerin kalitesini, standartlarına ve sağlık koşullarına uygun şekilde üretilip üretilmediğini ve ücret tarifelerine uyulup uyulmadığını ilgililerin başvurusu üzerine veya doğrudan veya uzman kişiler aracılığı ile kontrol etmek, ayrıca meslekî teamüle aykırı davranışları belirlenen üyelere yazılı ihtarla bulunmak, tekrarı halinde ilgilileri birlik disiplin kuruluna bildirmek, tüketicilerin korunması için gerekli tedbirleri almak ve üyeleri hakkında bu konuda odaya yapılan şikâyetleri incelemek, oda yönetim kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.
- (12) Dolayısıyla, esnaf odalarının üyelerce sunulan mal ve hizmetlere ilişkin azami fiyat listesi oluşturması, bu tarife yanında ürün ve hizmetlere ilişkin diğer standartlara uyulup uyulmadığını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Nitekim bu husus öneri sırasında Esnaf Odası Genel Sekreteri tarafından da dile getirilmiş, ilgili mevzuatta öngörüldüğü şekilde azami fiyat listesi belirlendiği, Isparta ilinde döner satış fiyatının genelde bu azami hadde yakın olduğu, ancak bazı işletmelerin ciddi fiyat rekabetine giriştiği ifade edilmiştir.

I.3.2. Hukuki Değerlendirme

- (13) Şikâyetçi tarafından dile getirilen husus olan Isparta il merkezinde faaliyet gösteren ve döner satışı yapan işyerlerinin aralarındaki rekabeti sonlandırmak için fiyat tespit ettikleri yönündeki iddianın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesi yönüyle incelenmesi mümkündür.
- (14) Yukarıda da belirtildiği gibi, Esnaf Odası tarafından üye işyerlerinin satışa sunduğu mal ve hizmetlere ilişkin azami satış tarifeleri belirlenebilmekte, belirlenen azami fiyat altında rekabet edilmesi mümkün olmaktadır. Esnaf Odası'nda yapılan yerinde incelemede Esnaf Odası'nın belirlediği azami fiyata uyulması yönünde bir faaliyeti olduğunu gösterir herhangi bir belgeye ulaşılamamıştır.

13-25/341-158

- (15) Esnaf Odası'ndan edinilen bilgiye göre ise hâlihazırda Isparta Esnaf Odası'na kayıtlı bulunan 193 adet döner satışı yapan işyeri, bunun yanı sıra il merkezinde 10 adet lokal fast-food restoranı, 3 adet kebabçı ve görece yakın bir zamanda faaliyete başlayan Mc Donalds ve Burger King şubeleri bulunmaktadır. Isparta ilinde döner satışı yapan işyerlerinin mesafelerinin tüketici için önemli bir işlem maliyetine katlanılmasını gerektirmeyecek şekilde yakın olduğu, dönerin ayrı bir ilgili ürün pazarı olarak tanımlanmasının güçlüğü ve dönerin diğer hazır tüketim ürünleriyle ikamesinin mümkün olduğu da dikkate alındığında, döner satış fiyatının belirlendiği yönündeki iddiaya ilişkin olarak yapılan incelemede herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

J. SONUÇ

- (16) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.